

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 47.334/2
DU 18 NOVEMBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires sociales, le 20 octobre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant la cotisation annuelle à verser pour l'année 2008 par le Service des soins de santé de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité telle qu'elle est prévue par l'arrêté royal du 23 janvier 2004, instituant un régime d'avantages sociaux pour certains kinésithérapeutes", a donné l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

1. Invité à justifier la rétroactivité conférée au projet examiné, le délégué du ministre a répondu :

"Het Kb dat de bijdrage voor het jaar 2007 vastlegde is pas op 2 oktober 2008 verschenen. Daarna werd de procedure opgestart om de bijdrage voor het jaar 2008 vast te leggen. Gelet op de daarmee gepaard gaande termijnen kon de bijdrage niet meer in 2008 worden vastgelegd."

Il est rappelé que la non-rétroactivité des actes administratifs est de règle, en vertu d'un principe général de droit. La rétroactivité peut toutefois être justifiée si elle est autorisée par la loi. En l'absence d'autorisation légale, elle ne peut être admise qu'à titre exceptionnel, lorsqu'elle est nécessaire, notamment, à la continuité du service public ou à la régularisation d'une situation de fait ou de droit et pour autant qu'elle respecte les exigences de la sécurité juridique et les droits individuels.

L'auteur du projet doit être en mesure de justifier que la rétroactivité prévue par le texte en projet répond à ces critères.

2. Pour l'année 2007, le montant de la cotisation annuelle avait été défini par une modification apportée à l'article 7 de l'arrêté royal du 23 janvier 2004 instituant un régime d'avantages sociaux pour certains kinésithérapeutes par l'article 1er de l'arrêté royal du 18 septembre 2008 fixant la cotisation annuelle à verser pour l'année 2007 par le Service des soins de santé de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité telle qu'elle est prévue par l'arrêté royal du 23 janvier 2004 instituant un régime d'avantages sociaux pour certains kinésithérapeutes.

.../...

Le projet examiné est rédigé sous la forme d'une disposition autonome, qui renvoie à cet article 7.

La cohérence de la réglementation et surtout la sécurité juridique gagneraient toutefois à ce que l'arrêté envisagé, pour autant qu'il satisfasse aux exigences rappelées ci-avant au point 1, soit présenté sous la forme d'une modification de l'article 7 précité.

Article 2

Il doit être procédé à l'exécution de l'arrêté en projet au-delà des changements de ministres ou de répartition des attributions. L'article d'exécution d'un arrêté royal doit mentionner de manière précise la compétence en vertu de laquelle cette exécution doit être assurée.

En conséquence, tenant compte en outre des recommandations de légistique ¹, l'article 2 doit être rédigé comme suit :

"Art. 2. Le ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté".

⁽¹⁾ *Principes de technique législative - Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, 2008, www.raadvst-consetat.be, recommandation n° 167 et formule F 4-7-1.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
Mesdames	M. BAGUET,	
	V. VANNES,	assesseur de la section de législation,
	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. X. DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

B. VIGNERON

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.334/2
VAN 18 NOVEMBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, tweede kamer, op 20 oktober 2009 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de door de Dienst voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering te storten jaarlijkse bijdrage voor het jaar 2008, voorzien bij het koninklijk besluit van 23 januari 2004 tot instelling van een regeling van sociale voordelen voor sommige kinesitherapeuten", heeft het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. Op het verzoek om de aan het voorliggende ontwerp verleende terugwerkende kracht te rechtvaardigen, heeft de gemachtigde van de minister geantwoord :

"Het Kb dat de bijdrage voor het jaar 2007 vastlegde is pas op 2 oktober 2008 verschenen. Daarna werd de procedure opgestart om de bijdrage voor het jaar 2008 vast te leggen. Gelet op de daarmee gepaard gaande termijnen kon de bijdrage niet meer in 2008 worden vastgelegd."

Er wordt op gewezen dat in de regel bestuurshandelingen krachtens een algemeen rechtsbeginsel geen terugwerkende kracht hebben. Terugwerkende kracht kan echter gewettigd zijn indien ze door de wet wordt toegestaan. Wanneer dat niet het geval is, is terugwerkende kracht alleen aanvaardbaar bij wijze van uitzondering, inzonderheid wanneer dat nodig is voor de continuïteit van de openbare dienst of voor de regularisering van een rechtstoestand of feitelijke toestand en voor zover de vereisten inzake rechtszekerheid vervuld zijn en de individuele rechten geëerbiedigd worden.

De steller van het ontwerp moet kunnen wettigen dat de terugwerkende kracht waarin de ontworpen tekst voorziet aan deze criteria beantwoordt.

2. Voor het jaar 2007 was het bedrag van de jaarlijkse bijdrage bepaald via een wijziging aangebracht in artikel 7 van het koninklijk besluit van 23 januari 2004 tot instelling van een regeling van sociale voordelen voor sommige kinesitherapeuten, door middel van artikel 1 van het koninklijk besluit van 18 september 2008 tot vaststelling van de door de Dienst voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en

.../...

invaliditeitsverzekering te storten jaarlijkse bijdrage voor het jaar 2007, voorzien bij het koninklijk besluit van 23 januari 2004 tot instelling van een regeling van sociale voordelen voor sommige kinesitherapeuten.

Het voorliggende ontwerp is gesteld in de vorm van een op zichzelf staande bepaling waarin naar dat artikel 7 wordt verwezen.

Het zou de samenhang van de regelgeving en bovenal de rechtszekerheid echter ten goede komen indien het ontworpen besluit, voor zover het voldoet aan de hiervoren onder punt 1 gememoreerde vereisten, wordt ingediend in de vorm van een wijziging van voormeld artikel 7.

Artikel 2

De uitvoering van het besluit moet geschieden over de wisseling van ministers of de verdeling van de bevoegdheden heen. In het uitvoeringsartikel van een koninklijk besluit moet nauwkeurig worden vermeld krachtens welke bevoegdheid voor deze uitvoering moet worden gezorgd.

Bijgevolg moet, mede gelet op de wetgevingstechnische aanbevelingen ¹, artikel 2 geredigeerd worden als volgt :

"Art. 2. De minister bevoegd voor Sociale Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit."

⁽¹⁾ Zie *Beginnelsen van de wetgevingstechniek - Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, 2008, www.raadvst-consetat.be, aanbeveling nr. 167 en formule F 4-7-1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	V. VANDERNOOT,	staatsraden,
de Dames	M. BAGUET,	
	V. VANNES,	assessor van de afdeling Wetgeving,
	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. X. DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. V. VANDERNOOT.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

B.VIGNERON

Y. KREINS